

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O INVESTICIONIM FONDOVIMA

Član 1.

U Zakonu o investicionim fondovima („Službeni glasnik RS”, br. 46/06, 51/09 i 31/11), u članu 2. tačka 1) menja se i glasi:

„1) društvo za upravljanje - privredno društvo čija je osnovna delatnost upravljanje investicionim fondom, u skladu sa ovim zakonom;”.

Tačka 6) menja se i glasi:

„6) kvalifikovano učešće - posredno ili neposredno učešće u društvu za upravljanje koje predstavlja najmanje 10% kapitala, odnosno glasačkih prava ili koje omogućava ostvarenje značajnog uticaja na upravljanje društvom za upravljanje u kojem postoji takvo učešće. Za utvrđivanje glasačkih prava u smislu ove odredbe primenjuju se odredbe o značajnim učešćima zakona kojim se uređuje tržište kapitala;”.

Posle tačke 7) dodaje se tačka 7a), koja glasi:

„7a) skraćeni prospekt - kratak dokument koji sadrži ključne informacije za investitore i koje su, kao takve, jasno naznačene u skraćenom prospektu. Ključne informacije za investitore moraju sadržati odgovarajuće informacije o najvažnijim karakteristikama fonda, kao što su vrste ulaganja i mogući rizici, a koje omogućavaju investitorima da donesu utemeljenu odluku o predloženom ulaganju;”.

Tač. 8) i 9) menjaju se i glase:

„8) član uprave je direktor ili član nadzornog odbora u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva;

9) portfolio fonda čini imovina u koju investicioni fond ulaže u skladu sa odredbama ovog zakona.”

Dodaje se stav 2, koji glasi:

„Pojmovi: bliska povezanost, finansijski instrument, hartije od vrednosti, regulisano tržište, multilateralna trgovačka platforma (MTP), OTC tržište, kliring, saldiranje i insajderska informacija imaju značenje kako je određeno zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.”

Član 2.

U članu 4. stav 1. posle reči: „osniva se isključivo kao” dodaje se reč: „dvodomno”.

Dodaje se stav 3, koji glasi:

„Društvo za upravljanje ne može biti ciljno društvo u smislu zakona kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava.”

Član 3.

Član 5. menja se i glasi:

„Član 5.

Društvo za upravljanje:

- 1) organizuje i upravlja otvorenim fondom;
- 2) osniva i upravlja zatvorenim fondom;
- 3) upravlja privatnim fondom;
- 4) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Kada društvo za upravljanje obavlja poslove upravljanja portfoliom za klijenta, u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala, nije dozvoljeno ulaganje sredstava iz portfolia za kupovinu investicionih jedinica otvorenog fonda kojim to društvo upravlja, bez prethodne saglasnosti klijenta.

Društvo za upravljanje ne može obavljati drugu delatnost osim delatnosti navedenih u stavu 1. ovog člana.

Društvo za upravljanje upravlja investicionim fondom donošenjem investicionih odluka i vršenjem administrativnih i marketinških poslova i aktivnosti.

Društvo za upravljanje može poveriti obavljanje administrativnih i marketinških poslova i aktivnosti drugim licima pri čemu se odgovornost društva za upravljanje ne isključuje, a pod uslovom da:

- 1) obavesti Komisiju o poveravanju poslova;
- 2) obezbedi mere za kontinuiran nadzor nad tako poverenim poslovima;
- 3) u prospektu fonda se navedu poslovi i lica kojima se ovi poslovi poveravaju;
- 4) ispunji druge uslove propisane odgovarajućim aktom Komisije.

Društvo za upravljanje može da organizuje, osniva i upravlja sa više investicionih fondova.

Društvo za upravljanje je dužno da se u svom poslovanju pridržava odredaba zakona kojim se uređuje tržište kapitala, pravila sigurnog i dobrog poslovanja, korišćenja i saopštavanja insajderskih informacija.

Pravo glasa na osnovu akcija koje čine imovinu investicionog fonda ostvaruje društvo za upravljanje koje upravlja investicionim fondom.”

Član 4.

U članu 7. st. 1. i 3. reči: „200.000 (dvestahiljada)” zamenjuju se rečima: „125.000 (stodvadesetpethiljada)”.

Dodaju se st. 5. i 6, koji glase:

„Kada adekvatna visina kapitala padne ispod iznosa propisanog stavom 3. ovog člana, Komisija nalaže društvu za upravljanje da u određenom roku otkloni odstupanja.

Komisija bliže propisuje način izračunavanja adekvatnosti kapitala društva za upravljanje, naročito u slučaju kada je došlo do značajne promene u poslovanju društva za upravljanje u prethodnoj godini, odnosno kada društvo za upravljanje posluje kraće od godinu dana, kao i način i rokove izveštavanja Komisije.”

Član 5.

U članu 8. stav 4. reči: „hartija od vrednosti” zamenjuju se rečju: „kapitala”.

Član 6.

U članu 10. st. 2. i 3. posle reči: „sa njim” dodaje se reč: „blisko” na oba mesta.

U stavu 7. tačka 7) posle reči: „organizacionoj” dodaju se zapeta i reč: „kadrovskoj”.

Tačka 8) menja se i glasi:

„8) spisak predloženih članova uprave.”.

Član 7.

U članu 11. stav 1. tačka 3) posle reči: „struktura” dodaje se reč: „blisko”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Kada Komisija odbije zahtev za izdavanje dozvole, dužna je da dostavi podnosiocu zahteva rešenje o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole sa pisanim obrazloženjem.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4, posle koga se dodaje novi stav 5, koji glasi:

„Na sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za upravljanje shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala.”

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 6. i 7.

Član 8.

U članu 12. stav 2. reči: „hartija od vrednosti” zamenjuju se rečju: „kapitala”.

U stavu 3. tačka 4) ispred reči: „povezano” dodaje se reč: „blisko”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Članovi uprave društva za upravljanje moraju imati visoku školsku spremu, s tim da direktor i najmanje jedna polovina članova uprave moraju imati najmanje tri godine radnog iskustva stečenog u obavljanju poslova u vezi sa hartijama od vrednosti u skladu sa aktom Komisije.”

Član 9.

U članu 13. stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. koji postaje stav 3. menja se i glasi:

„U slučaju kada Komisija donosi rešenje o izdavanju dozvole za rad društvu za upravljanje, istovremeno donosi i rešenje o davanju saglasnosti na izbor člana uprave društva za upravljanje.”

Član 10.

U članu 17. stav 1. tačka 8) reč: „privilegovanih” zamenjuje se rečju: „insajderskih”.

Član 11.

Član 21. menja se i glasi:

„Član 21.

Vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i revizija finansijskih izveštaja društva za upravljanje i investicionog fonda, vrše se u skladu sa zakonima kojima se uređuju računovodstvo i revizija i podzakonskim aktima Komisije.

Društvo za upravljanje je dužno da, u poslovnim knjigama i finansijskim izveštajima, odvojeno prikazuje podatke za svaki fond kojim upravlja.

Društvo za upravljanje je dužno da, odvojeno od svojih, vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izveštaje za investicioni fond kojim upravlja.

Društvo za upravljanje je dužno da čuva dokumentaciju i podatke zabeležene na elektronskim medijima koji se odnose na članove, odnosno akcionare investicionog fonda, u skladu sa zakonima kojima se uređuju računovodstvo i revizija.

Komisija uređuje sadržinu podataka u izveštaju o eksternoj reviziji, kontnom okviru i finansijskim izveštajima društva za upravljanje i investicionog fonda, listu društava za reviziju koja mogu obavljati reviziju iz stava 1. ovog člana, kao i kriterijume koje takvo društvo za reviziju mora ispunjavati.”

Član 12.

Naziv člana 22. i član 22. menjaju se i glase:

„Izveštavanje

Član 22.

Društvo za upravljanje je dužno da javno objavi i Komisiji dostavi:

1) posebne godišnje finansijske izveštaje za društvo i za investicione fondove kojima ono upravlja, sa izveštajem eksternog revizora, do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu;

2) polugodišnje izveštaje za svaki investicioni fond posebno do 31. avgusta tekuće godine, za prethodno polugodište.

Uz godišnji finansijski izveštaj iz stava 1. tačka 1) ovog člana javno se objavljuju i Komisiji dostavljaju podaci o:

1) imovini i obavezama, a naročito:

(1) prenosivim hartijama od vrednosti,

(2) stanju novčanih depozita,

(3) drugoj imovini,

(4) ukupnoj imovini,

(5) obavezama,

(6) vrednosti neto imovine investicionog fonda;

2) broju investicionih jedinica;

3) pojedinačnoj vrednosti investicionih jedinica sa stanjem na dan poslednjeg radnog dana u periodu za koji se izveštaj dostavlja, odnosno broju akcija;

4) strukturi portfolia investicionog fonda po vrstama prenosivih hartija od vrednosti sa opisom izmena u sastavu portfolia u navedenom periodu;

5) promenama vrednosti imovine investicionog fonda u navedenom periodu;

6) ukupnoj neto vrednosti imovine i neto vrednosti imovine po jedinici na kraju godine za poslednje tri godine poslovanja komparativno;

7) preuzetim obavezama prema vrsti transakcije u navedenom periodu u smislu člana 31. ovog zakona.

Polugodišnji izveštaj iz stava 1. tačka 2) ovog člana sadrži najmanje podatke iz stava 2. tač. 1) do 4) ovog člana.

Komisija bliže propisuje način javnog objavljivanja i sadržaj izveštaja iz ovog člana, a može propisati i obavezu dostavljanja drugih izveštaja i rokove za njihovo dostavljanje.

Društvo za upravljanje je dužno da na zahtev i bez naknade omogući članu fonda uvid u prospekt i poslednji godišnji i polugodišnji finansijski izveštaj.

Prospekt i skraćeni prospekt mogu biti dostavljeni članu fonda na trajnom mediju ili dostupni na internet stranici društva za upravljanje. Štampani primerak prospekta i skraćenog prospekta dostavlja se članu fonda na zahtev i bez naknade.

Godišnji i polugodišnji finansijski izveštaj dostupni su članu fonda na način naveden u prospektu i skraćenom prospektu. Štampani primerak godišnjeg i polugodišnjeg finansijskog izveštaja dostavlja se članu fonda na zahtev i bez naknade.”

Član 13.

U članu 24. posle reči: „zakona” dodaju se reči: „i zakona kojim se uređuje devizno poslovanje”.

Član 14.

Član 26. menja se i glasi:

„Član 26.

Komisija izdaje dozvolu iz člana 25. ovog zakona kada, uzimajući u obzir predložene investicione ciljeve, veličinu i druge bitne karakteristike investicionog fonda, utvrdi da društvo za upravljanje ispunjava uslove propisane ovim zakonom, kao i da će na adekvatan način biti zaštićeni interesi članova investicionog fonda.

Komisija izdaje rešenje o izdavanju dozvole ili odbijanju zahteva iz člana 25. ovog zakona sa pisanim obrazloženjem.”

Član 15.

U članu 28. stav 1. menja se glasi:

„Vrste fonda, bliže uslove za svrstavanje po vrsti fonda, kao i mogućnost promene vrste fonda uređuje Komisija.”

Stav 2. briše se.

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 2. u tački 1) reči: „iz stava 1. ovog člana” zamenjuju se rečima: „i način upravljanja rizicima”.

Član 16.

Član 29. menja se i glasi:

„Član 29.

Imovina investicionog fonda može se ulagati u:

1) prenosive hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca kojima se trguje, odnosno koji su uključeni u trgovanje na regulisanom tržištu, odnosno multilateralnoj trgovačkoj platformi (MTP) u Republici, državama članicama EU i na regulisanim tržištima drugih država;

2) jedinice otvorenih fondova u Republici, u državama članicama EU i drugim državama;

3) novčane depozite u bankama u Republici, u državama članicama EU i drugim državama, odnosno kreditnim institucijama u državama članicama EU i drugim državama;

4) instrumente tržišta novca, odnosno dužničke hartije od vrednosti koje izdaje Republika, Narodna banka Srbije, teritorijalna autonomija i jedinice lokalne samouprave u Republici i druga pravna lica uz garanciju Republike, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javni dug, kao i instrumente tržišta novca, odnosno dužničke hartije od vrednosti koje izdaju međunarodne finansijske institucije, države članice EU i druge države;

5) izvedene finansijske instrumente kojima se trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP ili OTC tržištu, a koji su izvedeni iz ili se odnose na:

- (1) finansijske instrumente iz tač. 1) do 4) ovog člana,
- (2) finansijske indekse,
- (3) strane valute i valutne kurseve,
- (4) kamatne stope.”

Član 17.

Član 30. menja se i glasi:

„Član 30.

Na ulaganja imovine iz člana 29. ovog zakona, primenjuju se sledeća ograničenja:

1) do 10% imovine investicionog fonda može se ulagati u prenosive hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca jednog izdavaoca. Zbir pojedinačnih vrednosti ulaganja u prenosive hartije od vrednosti i instrumente tržišta novca jednog izdavaoca koja su veća od 5% imovine fonda ne sme biti veći od 40% vrednosti ukupne imovine fonda;

2) do 20% imovine investicionog fonda može se ulagati u novčane depozite u jednoj banci, odnosno kreditnoj instituciji;

3) do 10% imovine investicionog fonda može se ulagati u izvedene finansijske instrumente kojima se trguje na OTC tržištu kada je druga strana u transakciji banka, odnosno kreditna institucija, odnosno do 5% imovine investicionog fonda kada je druga strana u transakciji drugo pravno lice;

4) do 20% imovine investicionog fonda može se ulagati u jedan fond, pri čemu ukupna vrednost takvih ulaganja u investicione fondove koji nisu otvoreni fondovi ne sme biti veće od 30% imovine fonda.

Ukupna izloženost fonda prema jednom licu može da iznosi najviše do 20% imovine fonda.

Izuzetno od stava 1. tačka 1) ovog člana do 35% imovine investicionog fonda može se ulagati u prenosive hartije od vrednosti ili instrumente tržišta novca, koji su izdati ili garantovani od strane Republike, Narodne banke Srbije, jedinice lokalne

samouprave, države članice EU, ostalih država ili međunarodnih organizacija kojima pripadaju države članice EU.

Imovina investicionog fonda ne može se ulagati u hartije od vrednosti i druge finansijske instrumente koje izdaje društvo za upravljanje.

Pod jednim izdavaocem, odnosno jednim licem u čiju se imovinu vrši ulaganje u smislu ovog člana smatra se i sa njim blisko povezano lice.

Društvo za upravljanje ne može zauzimati kratke pozicije imovinom otvorenog fonda, odnosno ne može da obavlja prodaju bez pokrića.

Nije dozvoljeno ulaganje imovine otvorenog fonda u plemenite metale ili depozitne potvrde koje se odnose na plemenite metale.

Komisija propisuje bliže uslove i način ulaganja u finansijske instrumente iz stava 1. ovog člana, a može propisati i dodatne kriterijume za ulaganje imovine investicionog fonda.”

Član 18.

Iznad člana 31. dodaje se naziv člana 31, koji glasi: „Upravljanje rizicima”.

Član 31. menja se i glasi:

„Član 31.

Društvo za upravljanje dužno je da uspostavi sistem upravljanja rizicima koji omogućava praćenje i merenje rizika pozicija i njihov doprinos ukupnom riziku portfolija, koji uključuje i tačnu i nezavisnu procenu vrednosti izvedenih finansijskih instrumenata kojima se trguje na OTC tržištu.

Ulaganje u izvedene finansijske instrumente dozvoljeno je isključivo radi smanjenja rizika i samo ukoliko investicioni fond ima dovoljno imovine da namiri obaveze koje iz izvedenog finansijskog instrumenta mogu proisteći.

Komisija može propisati bliže uslove i način identifikacije, merenja i procene rizika iz ovog člana, kao i upravljanje tim rizicima.”

Član 19.

U članu 33. posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Imovina investicionog fonda ne sme biti upotrebljena za davanje ili garantovanje zajmova u korist trećih lica.”

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 4. posle reči: „sa njim” dodaje se reč: „blisko”.

Član 20.

U članu 35. stav 5. reči: „u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na celoj teritoriji Republike sa tiražom od najmanje 100.000 primeraka, kao i” i reči: „ili investicionog fonda” brišu se.

Član 21.

Član 36. menja se i glasi:

„Član 36.

Investicioni fond ima prospekt i skraćeni prospekt, koje društvo za upravljanje sastavlja posebno za svaki investicioni fond kojim upravlja.

Prospekt mora sadržati sve informacije na osnovu kojih investitor može doneti utemeljenu odluku o predloženom ulaganju, a naročito o rizicima u vezi sa tim ulaganjem.

Prospekt sadrži jasno i razumljivo objašnjenje vrsta rizika fonda koje se prikazuje odvojeno od instrumenata u koje fond ulaže.

Prilikom pristupanja investicionom fondu, lice koje pristupa potpisuje izjavu kojom potvrđuje da u potpunosti razume prospekt, kao i vrste i način naplaćivanja naknada.

Skraćeni prospekt mora biti istinit, jasan i nedvosmislen i mora odgovarati sadržini prospekta.

Društvo za upravljanje javno objavljuje prospekt i ažurirani skraćeni prospekt za svaki investicioni fond kojim upravlja na svojoj internet stranici.”

Član 22.

U članu 37. stav 1. tačka 5) posle reči: „prospekta” dodaju se reči: „i poslednjeg ažuriranja podataka u prospektu”.

Stav 2. tačka 6) zapeta i reči: „odnosno kategorija zatvorenog fonda” brišu se.

Stav 2. tačka 8) podtačka (1) reč: „organizovanog” briše se.

Stav 2. tačka 15) reči: „pravilnika o tarifi” zamenjuju se rečju: „naknada”.

Član 23.

U članu 42. st. 1. i 2. menjaju se i glase:

„Otvoreni investicioni fond je investicioni fond koji nema svojstvo pravnog lica, koji osniva društvo za upravljanje i čijom imovinom upravlja društvo za upravljanje u svoje ime, a za zajednički račun članova fonda, u skladu sa ovim zakonom.

Otvoreni fond se osniva sa jedinim ciljem da se zajednička sredstva koja su prikupljena od javnosti, ulažu u prenosive hartije od vrednosti ili u drugu finansijsku imovinu u skladu sa ovim zakonom, a na osnovu pravila disperzije rizika, kao i na principu otkupa investicionih jedinica na zahtev člana fonda iz imovine fonda.”

Član 24.

U članu 43. stav 1. reči: „imovinu iz člana 29. stav 1. tač. 1) do 15a)” zamenjuju se rečima: „skladu sa odredbama čl. 29, 30. i 31.”.

St. 2. i 3. brišu se.

Član 25.

Naziv člana 44. i član 44. menjaju se i glase:

„Naknade

Član 44.

U prospektu otvorenog fonda navode se sve naknade koje se naplaćuju od članova otvorenog fonda i iz imovine otvorenog fonda.

Društvo za upravljanje može naplaćivati naknadu za kupovinu i naknadu za otkup investicionih jedinica od članova otvorenog fonda.

Iz imovine otvorenog fonda mogu se naplaćivati:

- 1) naknada društvu za upravljanje za upravljanje imovinom fonda;
- 2) troškovi kupovine i prodaje hartija od vrednosti;
- 3) troškovi kastodi banke;
- 4) troškovi eksterne revizije;
- 5) drugi troškovi u skladu sa aktom Komisije.

Naknada društva za upravljanje i kastodi banke obračunavaju se i naplaćuju na način predviđen aktom Komisije.

Ostale troškove snosi društvo za upravljanje.

Komisija može detaljnije urediti vrste naknada i troškova, njihove maksimalne iznose, izveštavanje o naknadama i troškovima, kao i postupke za sprečavanje manipulacije naknadama, troškovima i tržišnim cenama.”

Član 26.

U članu 45. stav 1. reči: „u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na celoj teritoriji Republike sa tiražom od najmanje 100.000 primeraka, kao i” i reči: „ili otvorenog fonda” brišu se.

Član 27.

U članu 46. stav 2. reči: „u skladu sa pravilnikom o tarifi” brišu se.

Dodaje se stav 5, koji glasi:

„Prilikom pružanja prodajnih usluga, neposredno ili posredno, društvo za upravljanje obavezno je da dostavi skraćeni prospekt zainteresovanim licima bez naknade pre sticanja svojstva člana fonda.”

Član 28.

U članu 47. stav 2. reči: „pravilnikom o tarifi” zamenjuju se rečima: „prospektom fonda”.

Član 29.

U članu 49. stav 2. procenat: „20%” zamenjuju se procentom: „10%”.

U stavu 3. reči: „uređuju kreditni poslovi sa inostranstvom” zamenjuju se rečima: „uređuje devizno poslovanje”.

Član 30.

U članu 51. posle stava 5. dodaju se novi stav 6. i stav 7, koji glase:

„Nakon prijema obaveštenja iz stava 5. ovog člana članovi otvorenih fondova, koji se spajaju, imaju pravo na otkup investicionih jedinica ili konvertovanje u jedinice nekog drugog fonda kojim upravlja isto društvo za upravljanje, bez naknade.

Pravni, administrativni ili savetodavni troškovi u vezi sa spajanjem otvorenih fondova ne mogu pasti na teret imovine fondova koji se spajaju niti na teret članova fonda.”

Dosadašnji stav 6. postaje stav 8.

Član 31.

U članu 56. stav 1. reči: „oglasa u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na celoj teritoriji Republike sa tiražom od najmanje 100.000 primeraka, kao i” brišu se.

Član 32.

U članu 58. stav 1. posle reči: „javno” dodaje se reč: „akcionarsko”, a posle reči: „društvo” dodaju se zapeta i reči: „u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva”.

U stavu 4. posle reči: „podmirenje” dodaje se reč: „stvarnih”.

U stavu 5. reči: „hartija od vrednosti” zamenjuju se rečju: „kapitala”.

U stavu 6. reči: „u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na celoj teritoriji Republike sa tiražom od najmanje 100.000 primeraka, kao i” i reči „ili zatvorenog fonda” brišu se.

Član 33.

Član 59. menja se i glasi:

„Član 59.

Imovina zatvorenog fonda može se ulagati u skladu sa odredbama čl. 29 -31. ovog zakona i, u zavisnosti od vrste fonda, u akcije akcionarskih društava, registrovanih u Republici, kojima se ne trguje na regulisanom tržištu, odnosno MTP, udele društava sa ograničenom odgovornošću registrovanih u Republici, kao i nepokretnosti koje se nalaze na teritoriji Republike, u skladu sa aktom Komisije.

Zatvoreni fond ne može sticati više od 20% akcija sa pravom glasa jednog izdavaoca, koji je javno akcionarsko društvo, u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala, i sa njim blisko povezanih lica.

Komisija utvrđuje kategorizaciju zatvorenih fondova, kao i bliže uslove poslovanja za pojedine kategorije zatvorenih fondova.”

Član 34.

U članu 60. stav 6. reči: „uređuju kreditni poslovi sa inostranstvom” zamenjuju se rečima: „uređuje devizno poslovanje”.

Stav 7. briše se.

Član 35.

U članu 63. stav 2. reči: „upravnog odbora” brišu se.

Član 36.

U članu 64. stav 5. posle reči: „pravnih lica ili sa njima” dodaje se reč: „blisko”.

Član 37.

Član 65. menja se i glasi:

„Član 65.

Akcije zatvorenog fonda glase na ime, nedeljive su i neograničeno prenosive.

Društvo za upravljanje je dužno da uvrsti akcije zatvorenog fonda na regulisano tržište, odnosno MTP, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, u roku od 30 dana od dana upisa u Registar investicionih fondova.

Akcije zatvorenog fonda se izdaju javnom ponudom uz odobrenje objavljivanja prospekta.

Zatvoreni fond može sticati sopstvene akcije samo uz prethodnu saglasnost Komisije i ako o tome dostavi obaveštenje javnosti u pisanoj formi objavljeno najmanje 15 dana unapred na internet stranici društva za upravljanje.

Komisija propisuje postupak i uslove pod kojima zatvoreni fond može sticati sopstvene akcije i daje saglasnost iz stava 4. ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema zahteva.”

Član 38.

Član 66. menja se i glasi:

„Član 66.

Upis i uplata akcija zatvorenog fonda vrši se kod kastodi banke.”

Član 39.

U članu 72. stav 3. reči: „sa izveštajem eksterne revizije” brišu se.

Član 40.

U članu 77. stav 1. tačka 6) menja se i glasi:

„6) izvršava naloge društva za upravljanje za prenos imovine, saldiranje, odnosno plaćanje i naplate po osnovu kupovine/prodaje imovine investicionog fonda, ukoliko nisu u suprotnosti sa zakonom i prospektom fonda;”

U stavu 4. reči: „računu upravljanja i na zbirnom” brišu se.

St. 5. i 6. brišu se.

Dosadašnji stav 7. postaje stav 5.

U dosadašnjem stavu 8. koji postaje stav 6. posle reči: „ne može biti” dodaje se reč: „blisko”.

Dosadašnji st. 9. i 10. postaju st. 7. i 8.

Član 41.

U članu 82. stav 2. tačka 4) tačka na kraju se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaje se tačka 5), koja glasi:

„5) druge mere u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.”

Član 42.

U članu 83. tačka 2) menja se i glasi:

„2) ako ne koristi dozvolu za rad u periodu od 12 meseci, izričito odbije dozvolu za rad ili ako je prestalo da obavlja delatnost predviđenu ovim zakonom pre više od šest meseci;”

Tačka 4) briše se.

U tački 6) reči: „hartija od vrednosti” zamenjuju se rečju: „kapitala”.

Član 43.

Naziv člana 85. i član 85. brišu se.

Član 44.

U članu 89. stav 1. tač. 8) i 9) brišu se.

Član 45.

Postupci koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu okončani okončaće se po odredbama Zakona o investicionim fondovima („Službeni glasnik RS”, br. 46/06, 51/09 i 31/11).

Član 46.

Komisija za hartije od vrednosti doneće propise iz čl. 3, 4, 8, 11, 12, 15, 17, 25, 33. i 37. ovog zakona, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Postojeća društva za upravljanje dužna su da usklade akta sa odredbama ovog zakona i odgovarajućim aktima Komisije, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Postojeća društva za upravljanje dužna su da usklade svoje poslovanje, odnosno poslovanje fonda kojim upravljaju, sa odredbama ovog zakona i odgovarajućim aktima Komisije, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je sadržan u odredbama člana 97. tač. 6. i 7. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, bankarski i devizni sistem, svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o investicionim fondovima („Službeni glasnik RS”, br. 46/06, 51/09 i 31/11 - u daljem tekstu: Zakon) stupio je na snagu 2. juna 2006. godine, a počeo je sa primenom 10. juna 2006. godine. Ovim zakonom stvoreni su temelji za osnivanje i funkcionisanje investicionih fondova kao novog oblika institucionalnih investitora na tržištu kapitala u Republici Srbiji. On obezbeđuje građanima uslove da kao članovi ovih fondova, na jednostavan i efikasan način učestvuju na tržištu kapitala i ostvaruju određene prinose. Prikupljena slobodna novčana sredstva članova fonda se, u skladu sa propisanim uslovima ulaganja i poslovnom politikom investicionog fonda, ulažu u različite oblike imovine i na takav način doprinose ne samo povećanju imovine fonda i njegovih članova, već i razvoju tržišta kapitala, kao i stvaranju uslova za povoljnije i efikasnije finansiranje realnog sektora.

Izmene i dopune Zakona iz 2009. i 2011. godine izvršene su u cilju obezbeđivanja stabilnijeg i sigurnijeg poslovanja investicionih fondova u uslovima globalne finansijske krize, usklađivanja sa relevantnom Direktivom 2009/65/ES Evropskog parlamenta i Saveta, od 13. jula 2009. godine, o koordinaciji zakona, propisa i administrativnih odredbi koje se odnose na poduhvate vezane za kolektivne investicije u prenosive hartije od vrednosti (UCITS) (u daljem tekstu: Direktiva) u meri u kojoj je dozvoljavao stepen razvoja domaćeg finansijskog tržišta, kao i usaglašavanja sa novim Zakonom o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, broj 31/11), koji je stupio na snagu 17. maja 2011. godine.

Drugi talas finansijske krize je uslovio dodatno pogoršanje finansijskog položaja i uslova poslovanja društava za upravljanje investicionim fondovima i doveo do značajnog smanjenja imovine samih fondova. U prethodnom periodu, kao neke od osnovnih tendencija na domaćem finansijskom tržištu, javljaju se:

- 1) značajan pad ostvarenog prometa na Beogradskoj berzi koji traje od 2008. godine,
- 2) smanjenje broja tržišnih učesnika, naročito brokersko-dilerskih društava, društava za upravljanje investicionim fondovima i društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima,
- 3) skromna ponuda kvalitetnih finansijskih instrumenata, prvenstveno imajući u vidu nedovoljnu ponudu municipalnih i korporativnih obveznica, kao i državnih dužničkih hartija od vrednosti i obveznica međunarodnih finansijskih organizacija;
- 4) izražena težnja privrednih subjekata koji su učesnici na finansijskom tržištu da se domaće tržište kapitala učini atraktivnijim kako domaćim, tako i stranim investitorima.

Pored toga, u pravnom sistemu Republike Srbije oblast tržišta kapitala regulisana je setom zakona, kao što su Zakon o obligacionim odnosima, Zakon o

privrednim društvima, Zakon o tržištu kapitala, Zakon o investicionim fondovima i drugi, čije su odredbe u nekim oblastima primene međusobno neusaglašene, prvenstveno imajući u vidu stupanje na snagu važećeg Zakona o privrednim društvima i izmene odredaba koje se tiču pravne forme društva i organa društva. Takođe, bilo je neophodno uskladiti pojedine pojmove navedenih zakona, a koji su u vezi sa tržištem kapitala, sa važećim Zakonom o tržištu kapitala. U cilju sprovođenja navedenog usaglašavanja, Rešenjem Ministarstva finansija i privrede broj: 119-01-64/2013-16 od 11. marta 2013. godine, obrazovana je Radna grupa za izmenu propisa u vezi sa hartijama od vrednosti (u daljem tekstu: Radna grupa) sa zadatkom stvaranja jednoobraznog pravnog okvira iz ove oblasti.

U radu Radne grupe aktivno učešće uzelo je 26 institucija i predstavnika privatnog sektora, i to:

A) Državne institucije:

- 1) Ministarstvo finansija i privrede - Sektor za finansijski sistem;
- 2) Ministarstvo finansija i privrede - Sektor za privredu i privatizaciju;
- 3) Ministarstvo finansija i privrede - Uprava za trezor;
- 4) Ministarstvo finansija i privrede - Uprava za javni dug;
- 5) Ministarstvo pravde i državne uprave;
- 6) Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;
- 7) Narodna banka Srbije;
- 8) Komisija za hartije od vrednosti;
- 9) Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti;
- 10) Beogradska berza;
- 11) Agencija za privredne registre;
- 12) Agencija za osiguranje depozita;
- 13) Agencija za privatizaciju;

B) Učesnici na tržištu:

- 14) BDD M&V Investment a.d. Novi Sad;
- 15) BDD Wise broker a.d. Beograd;
- 16) BDD Sinteza invest Group a.d. Beograd;
- 17) Erste banka a.d. Novi Sad;
- 18) Banca Intesa a.d. Beograd;
- 19) Vojvođanska banka a.d. Novi Sad
- 20) Unicredit banka a.d. Beograd;
- 21) Privredna komora Srbije;
- 22) Privredna komora Beograda;
- 23) Udruženje banaka Srbije;

V) Strani konsultanti

- 24) Savet stranih investitora FIC (Foreign Investors Council);
- 25) USAID;

26) British American Tobacco.

Na prvom sastanku Radne grupe usaglašena je sledeća lista zakona koji, negde samo u jednom svom delu, regulišu materiju tržišta kapitala i hartija od vrednosti:

- 1) Zakon o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS”, broj 31/11);
- 2) Zakon o investicionim fondovima („Službeni glasnik RS”, br. 46/06, 51/09 i 31/11);
- 3) Zakon o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik RS”, br. 46/06, 107/09 i 99/11);
- 4) Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik RS”, br. 85/05 i 30/11);
- 5) Zakon obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ”, br. 29/78, 39/85, 45/89-USJ i 57/89, „Službeni list SRJ”, broj 31/93 i „Službeni list SCG”, broj 1/03-Ustavna povelja);
- 6) Zakon o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, br. 36/11 i 99/11);
- 7) Zakon o deviznom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 31/11 i 119/12);
- 8) Zakon o osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 55/04, 70/04-ispravka, 61/05, 61/05-dr. zakon, 85/05-dr.zakon, 101/07, 63/09-US, 107/09, 99/11 i 119/12);
- 9) Zakon o bankama („Službeni glasnik RS”, br. 107/05 i 91/10);
- 10) Zakon o stečaju („Službeni glasnik RS”, br. 104/09, 99/11-dr.zakon i 71/12-US);
- 11) Zakon o stečaju i likvidaciji banaka i društava za osiguranje („Službeni glasnik RS”, br. 61/05, 116/08 i 91/10);
- 12) Zakon o javnim skladištima za poljoprivredne proizvode („Službeni glasnik RS”, broj 41/09);
- 13) Zakon o javnom dugu („Službeni glasnik RS”, br. 61/05, 107/09 i 78/11);
- 14) Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik RS”, br. 20/09, 72/09 i 91/10);
- 15) Zakon o izvršenju i obezbeđenju („Službeni glasnik RS”, br. 31/11 i 99/11);
- 16) Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, broj 36/11);
- 17) Zakon o računovodstvu („Službeni glasnik RS”, broj 62/13);
- 18) Zakon o reviziji („Službeni glasnik RS”, broj 62/13);
- 19) Zakon o založnom pravu na pokretnim stvarima upisanim u registar („Službeni glasnik RS”, br. 57/03, 61/05, 64/06 i 99/11);
- 20) Zakon o Narodnoj banci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 72/03, 55/04, 85/05-dr. zakon, 44/10, 76/12 i 106/12);
- 21) Zakon o porezu na dobit preduzeća („Službeni glasnik RS”, br. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 i 119/12);
- 22) Zakon o porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12 i 108/13);

23) Zakon o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 7/12, 93/12, 114/12, 8/13 i 108/13);

24) Zakoni o porezima na imovinu („Službeni glasnik RS”, broj 26/01, „Službeni glasnik SRJ”, broj 42/02 i „Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11 i 57/12);

25) Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 84/02-ispavka, 23/03-ispavka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-dr. zakon, 62/06-dr. zakon, 63/06-dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09-dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12-ispavka, 93/12 i 108/13).

Od trenutka osnivanja, Radna grupa je u periodu od marta do novembra 2013. godine održala četiri sastanka. Od navedenih zakona učesnicu u radu Radne grupe dostavili su primedbe i sugestije na odredbe 18 identifikovanih zakonskih akata koje se tiču hartija od vrednosti i tržišta kapitala. Na Zakon pristiglo je ukupno 99 komentara koji, u najvećoj meri, tretiraju odredbe kojima je regulisano ulaganje imovine investicionog fonda, ograničenja ulaganja te imovine, izveštavanje društva za upravljanje, kao i visina osnovnog kapitala društva za upravljanje.

Svi dostavljeni komentari, primedbe i sugestije analizirani su u smislu usklađenosti sa duhom pojedinačnih zakona u čijem su sastavu odredbe na koje se odnose, međunarodnih standarda i Direktive, drugih domaćih zakona koji regulišu predmetnu materiju i potreba prakse. Cilj ove sveobuhvatne uporedne analize imao je za rezultat definisanje svrsishodnih predloga izmena i dopuna, koje će u najvećoj meri zadovoljiti sve zadate kriterijume, i shodno tome, predstavljati najadekvatnija rešenja.

Uzimajući u obzir sve navedeno, kao i neophodnost daljeg usaglašavanja sa pomenutom Direktivom iz ove oblasti, a iz razloga sprovođenja procesa pridruživanja EU, ukazala se potreba za izradom novih izmena i dopuna Zakona. Napominjemo da pristigli komentari na Zakon nisu zahtevali suštinske promene u zakonskim rešenjima, već se radilo, uglavnom, o predlozima za dalja usaglašavanja sa Direktivom, kao i predlozima za poboljšanjem samog teksta Zakona.

Ovim predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona (u daljem tekstu: Predlog zakona), između ostalog, vrši se terminološko preciziranje postojećih, kao i uvođenje novih pojmova, kao što su „ključne informacije o investitoru” i „bliska povezanost”, a u cilju bolje zaštite investitora i usklađivanja sa relevantnom Direktivom.

Pored toga, dodatno su precizirane odredbe Zakona koje regulišu poslovanje društva za upravljanje, i to delatnost društva za upravljanje kada obavlja poslove upravljanja portfolijom, kao i uslove za poveravanje administrativnih i marketinških aktivnosti drugim licima.

Dalje, radi usklađivanja sa pomenutom Direktivom, a u cilju olakšavanja uslova poslovanja društava za upravljanje u uslovima finansijske krize i sistematskog smanjenja vrednosti imovine pod upravljanjem, Predlog zakona predviđa smanjenje iznosa novčanog dela osnovnog kapitala prilikom osnivanja, kao i adekvatnosti kapitala, sa postojećih 200.000 evra na 125.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije.

Relaksirana je postojeća obaveza izveštavanja Komisije za hartije od vrednosti (u daljem tekstu: Komisija) od strane društava za upravljanje, u smislu da je pored obaveze godišnjeg izveštavanja, umesto dosadašnje obaveze kvartalnog izveštavanja, uvedena obaveza polugodišnjeg izveštavanja. Samim tim društva za upravljanje će pripremati manje dva kvartalna izveštaja godišnje. Pored toga, podaci

koje društvo za upravljanje, u svojoj dosadašnjoj praksi izveštavanja, već dostavlja Komisiji uz godišnji finansijski izveštaj taksativno su navedeni, a u cilju usklađivanja sa odredbama Direktive. Osim toga, a radi veće sigurnosti finansijskog sistema, uvedena je i obaveza Komisije da sastavi listu revizora koji mogu obavljati reviziju društva za upravljanje i investicionih fondova. Navedena odredba predstavlja i usklađivanje sa Zakonom o tržištu kapitala, koji tu odredbu već primenjuje od donošenja, odnosno od 2011. godine. U praksi sva društva za upravljanje već angažuju revizore sa ove liste, tako da navedena odredba neće podrazumevati nova usklađivanja društava ni fondova, niti dodatne troškove.

Predložene izmene i dopune odredaba postojećeg Zakona koje se tiču ulaganja imovine investicionog fonda, kao i ograničenja ulaganja imovine, u još većoj meri su usaglašene sa rešenjima predviđenim Direktivom, čime je proširena mogućnost ulaganja imovine, omogućena bolja diversifikacija rizika, a samim tim i veća zaštita investitora.

Uvedena je obaveza društva za upravljanje da uspostavi sistem upravljanja rizicima koji podrazumeva i tačnu i nezavisnu procenu vrednosti izvedenih finansijskih instrumenata kojima se trguje na OTC tržištu. Uvođenje ovakvog rešenja ne predstavlja dodatnu obavezu društvima za upravljanje, budući da u okviru svojih pravila poslovanja društva za upravljanje već imaju obavezu definisanja politike upravljanja rizicima. Ponuđeno rešenje predstavlja usaglašavanje sa Direktivom.

Izvršene su i manje izmene i dopune postojećih odredaba koje se odnose na prospekt investicionog fonda, a iz razloga transparentne investicione politike fonda i dodatne zaštite investitora.

Dodatno je preciziran i pojam otvorenog investicionog fonda.

Sistem naknada nije menjan, osim što je, radi olakšavanja poslovanja, ukinut pravilnik o tarifi i uvedena je obaveza navođenja naknada u prospektu fonda. Ovo rešenje je jeftinije i jednostavnije za investicione fondove, a istovremeno transparentnije za potencijalne članove fonda. Tehnički detalji obračuna i plaćanja naknada društvu za upravljanje i kustodi banci će biti propisani podzakonskim aktom Komisije. Pored toga, predviđeni su i drugi troškovi društva za upravljanje koji će se priznavati u skladu sa istim aktom Komisije, kao što su troškovi zaduživanja fonda - kamate i sl.

Iz razloga olakšavanja poslovanja i smanjenja troškova društvu za upravljanje i fondu, objavljivanje prinosa, oglašavanje neto vrednosti imovine fonda, kao i slične odluke i obaveštenja objavljuju se samo na internet stranici društva za upravljanje, a ne kao do sada, i u najmanje jednom dnevnom listu.

Preciznije su regulisane usluge koje može obavljati kustodi banka, kao i mere u nadzoru koje nad poslovanjem društva za upravljanje, investicionog fonda i kustodi banke vrši Komisija.

Pored toga, Predlogom zakona vrši se terminološko usklađivanje sa Zakonom o privrednim društvima u smislu pravne forme, organa upravljanja društva za upravljanje i zatvorenog investicionog fonda, usklađivanje sa Zakonom o tržištu kapitala uglavnom u delu upućujućih normi radi konzistentnosti i jednoobrazne primene u praksi, kao i definisanje pojedinih pojmova, kao što je portfolio fonda - imovina u koju investicioni fond ulaže u skladu sa odredbama ovog zakona.

III. OBJAŠNJENJE PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. ovog zakona dopunjavaju se i preciziraju odredbe koje se odnose na društvo za upravljanje, kvalifikovano učešće, skraćeni prospekt - ključne

informacije za investitore, člana uprave, portfolio fonda, blisku povezanost, finansijski instrument, hartije od vrednosti, regulisano tržište, multilateralna trgovačka platforma (MTP), OTC tržište, kliring, saldiranje i insajderska informacija.

Članom 2. vrši se preciziranje pravne forme društva za upravljanje u skladu sa zakonom kojim se regulišu privredna društva, kao i da društvo za upravljanje ne može biti ciljno društvo u smislu zakona kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava.

U članu 3. dopunjavaju se odredbe koje se odnose na delatnost društva za upravljanje, tako što se ograničava ulaganje sredstava iz portofolia i preciziraju se uslovi pod kojima društvo za upravljanje može poveriti obavljanje administrativnih i marketinških poslova i aktivnosti drugim licima, a takođe se vrše i terminološka usklađivanja sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

U članu 4. menjaju se odredbe koje se odnose na visinu novčanog dela osnovnog kapitala prilikom osnivanja koji se smanjuje sa 200.000 (dvestahiljada) evra na 125.000 (stodvadesetpethiljada) evra i dopunjuju se odredbe koje se odnose na adekvatnost kapitala i nadležnosti Komisije da bliže propiše način izračunavanja i utvrđivanja adekvatnosti kapitala.

U članu 5. vrši se terminološko usklađivanje sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

U članu 6. vrši se terminološkog usaglašavanja sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, kao i dopuna odredbi radi preciziranja šta je lice koje namerava da osnuje društvo za upravljanje dužno da podnese uz zahtev za izdavanje dozvole za rad.

U članu 7. vrši se terminološko usklađivanje sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, kao i dopuna odredbi koje se odnose na obaveze Komisije u slučaju odbijanja zahteva za izdavanje dozvole za rad i sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za upravljanje.

U članu 8. vrši se terminološko usklađivanje sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, kao i adekvatnije uređenje uslova koje moraju da ispunjavaju članovi uprave društva za upravljanje.

U članu 9. koji se odnosi na davanje saglasnosti na izbor člana uprave društva za upravljanje, brišu se odredbe kojima je data mogućnost Komisiji da, ukoliko smatra neophodnim, zatraži od predloženih članova uprave da lično dođu na intervju.

U članu 10. vrši se terminološko usklađivanje sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

U članu 11. dopunjavaju se odredbe koje se odnose na uređenje vođenja poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja tako što se dodaje da se i revizija finansijskih izveštaja društva za upravljanje i investicionog fonda takođe vrši u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, a dodaje se i lista revizora.

U članu 12. menjaju se odredbe koje se odnose na izveštavanje društva za upravljanje tako što se produžava rok za dostavu godišnjih izveštaja, preciziraju se podaci koji se javno objavljuju, propisuje se obaveza dostavljanja polugodišnjih izveštaja i briše se obaveza dostavljanja kvartalnih izveštaja. Takođe se precizira mogućnost uvida članova fonda u prospekt i poslednji godišnji i polugodišnji izveštaj, kao i dostavljanje prospekta, skraćenog prospekta, godišnjeg i polugodišnjeg izveštaja članu fonda na zahtev i bez naknade.

U članu 13. vrši se dopuna odredbi koje se odnose na ulaganje u investicione fondove u cilju dodatnog preciziranja postojećih odredbi.

U članu 14. menjaju se odredbe koje uređuju obaveze Komisije prilikom izdavanja dozvole za organizovanje otvorenog, odnosno osnivanje zatvorenog fonda radi adekvatnijeg uređenja i usklađivanja sa Direktivom.

U članu 15. menjaju se odredbe koje se odnose na investicioni cilj i investicionu politiku fonda radi adekvatnijeg uređenja tako što se briše podela fondova prema odabranom investicionom cilju i propisivanje vrste i uslova prenosi u nadležnost Komisije. Takođe, propisuje se da investiciona politika mora da sadrži i način upravljanja rizicima.

U članu 16. menjaju se odredbe koje se odnose na ulaganje imovine investicionog fonda, tako što je lista sistematizovana prema vrstama finansijskih instrumenata uz određena preciziranja izvedenih finansijskih instrumenata, a sve u cilju zaštite interesa investitora i veće usaglašenosti sa rešenjima predviđenim Direktivom.

U članu 17. menjaju se odredbe koje se odnose na ograničenja ulaganja imovine investicionog fonda radi adekvatnijeg i preciznijeg uređenja, a u cilju smanjenja rizika poslovanja i veće zaštite interesa investitora, kao i usaglašenosti sa rešenjima predviđenim Direktivom. Takođe, predviđa se da će Komisija propisati bliže uslove i način ulaganja imovine fonda.

U članu 18. propisuje se dužnost društva za upravljanje da uspostavi sistem upravljanja rizicima, naročito kod ulaganja u izvedene finansijske instrumente. Takođe, se predviđa da će Komisija propisati bliže uslove i način identifikacije, merenja i procene rizika iz ovog člana, kao i upravljanje tim rizicima.

U članu 19. dopunjavaju se odredbe koje se odnose na ograničenja raspolaganja imovinom investicionog fonda radi adekvatnijeg uređenja i smanjenja rizika.

U članu 20. menjaju se odredbe koje se odnose na način objavljivanja podataka o prinosu.

U članu 21. menjaju se odredbe koje se odnose na prospekt i skraćeni prospekt investicionog fonda radi uređenja obaveze sastavljanja, sadržine i vrste informacija, objašnjenja vrsta rizika i javnog objavljivanja, u skladu sa Direktivom.

U članu 22. dopunjuju se odredbe koje se odnose na sadržinu prospekta investicionog fonda.

U članu 23. dopunjuju se odredbe koje se odnose na pojam otvorenog investicionog fonda i cilj osnivanja a radi adekvatnijeg i preciznijeg definisanja i usklađivanja sa Direktivom.

U članu 24. vrši se pravnotehnička redakcija odredbe koja se odnosi na ulaganja otvorenog investicionog fonda radi usaglašavanja sa predloženim izmenama.

U članu 25. propisano je da se u prospektu fonda navode sve naknade koje se naplaćuju od članova fonda i iz imovine fonda, propisane su vrste naknada koje se mogu naplaćivati od članova fonda i iz imovine fonda, kao i da Komisija svojim aktom uređuje način obračuna i naplate naknada.

U članu 26. menjaju se odredbe koje se odnose na način objavljivanja podataka o neto vrednosti imovine otvorenog fonda po investicionoj jedinici.

U članu 27. dopunjuju se odredbe radi uređenja obaveze dostavljanja skraćenog prospekta zainteresovanim licima.

U članu 28. menjaju se odredbe koje se odnose na otkup investicionih jedinica radi usaglašavanja sa predloženim izmenama.

U članu 29. menjaju se odredbe koje se odnose na zaduživanje društva za upravljanje i smanjuje se procenat dozvoljene ukupne zaduženosti.

U članu 30. dopunjuju se odredbe koje se odnose na spajanje otvorenih investicionih fondova radi preciziranja prava članova otvorenih fondova u procesu spajanja.

U članu 31. menjaju se odredbe koje se odnose na objavljivanje odluke o raspuštanju otvorenog investicionog fonda.

U članu 32. dopunjuju se odredbe koje se odnose na zatvoreni investicioni fond radi preciznijeg definisanja pravne forme zatvorenog investicionog fonda u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju privredna društva, terminološkog usaglašavanja sa zakonom koji reguliše tržište kapitala i uređenja načina objavljivanja utvrđene neto vrednosti imovine.

U članu 33. dopunjuju se odredbe koje se odnose na ograničenja ulaganja imovine zatvorenog investicionog fonda radi usaglašavanja sa odgovarajućim izmenama u odredbama Predloga zakona i preciziranja.

U članu 34. menjaju se odredbe koje se odnose na zaduživanje zatvorenog investicionog fonda radi terminološkog usaglašavanja.

U članu 35. vrši se usklađivanje naziva organa radi usklađivanja sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

U članu 36. dopunjavaju se odredbe koje se odnose na nadzorni odbor zatvorenog investicionog fonda radi preciznijeg uređenja.

U članu 37. menjaju se odredbe koje se odnose na akcije zatvorenog investicionog fonda radi terminološkog usklađivanja sa zakonom koji reguliše tržište kapitala i preciziranja.

U članu 38. menjaju se odredbe koje se odnose na upis akcija zatvorenog investicionog fonda radi usaglašavanja sa odgovarajućim izmenama u odredbama ovog zakona.

U članu 39. vrši se korekcija teksta i usaglašavanje sa izmenom u članu 22. Zakona.

U članu 40. menjaju se odredbe koje se odnose na način vršenja usluga kastodi banke radi preciziranja.

U članu 41. dopunjavaju se odredbe koje se odnose na mere nadzora radi usklađivanja sa zakonom koji reguliše tržište kapitala.

U članu 42. dopunjavaju se odredbe koje se odnose na oduzimanje dozvole za rad društvu za upravljanje radi usaglašavanja sa Direktivom, kao i terminološkog usklađivanja sa zakonom koji reguliše tržište kapitala.

U članu 43. brišu se kaznene odredbe koje se odnose krivično delo saopštavanja privilegovanih informacija radi usaglašavanja sa zakonom koji reguliše tržište kapitala.

U članu 44. briše se deo odredaba koji se odnosi na slučajeve kada se može izreći novčana kazna za prekršaj kastodi banke radi usaglašavanja sa odgovarajućim izmenama u odredbama ovog zakona.

U članu 45. predviđeno je da će se postupci koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu okončani okončati po odredbama Zakona koji je bio na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 46. predviđeno je da će Komisija za hartije od vrednosti doneti propise za čije je donošenje ovlašćena ovim zakonom, u roku od 60 dana od dana

stupanja na snagu ovog zakona, kao i da su postojeća društva za upravljanje dužna da usklade akta i svoje poslovanje, odnosno poslovanje fonda kojim upravljaju, sa odredbama ovog zakona i odgovarajućim aktima Komisije, u određenom roku od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 47. određeno je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

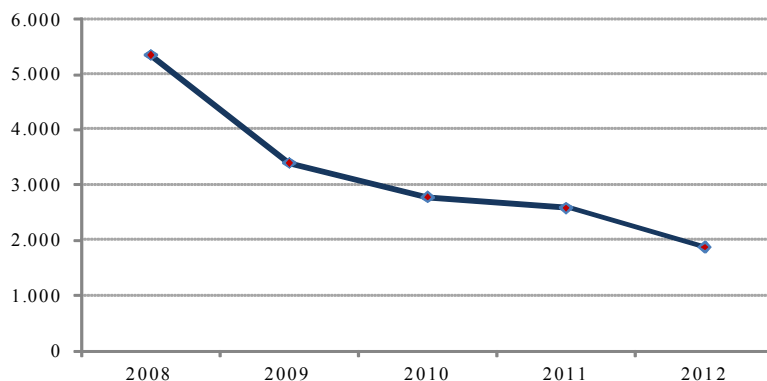
- Određenje problema koje Nacrt zakona treba da reši

Ovim zakonom daje se zakonodavni i institucionalni okvir za što potpunije regulisanje osnivanja, funkcionisanja i izveštavanja društava za upravljanje investicionim fondom, načina ulaganja i ograničenja ulaganja imovine investicionog fonda, usluga kastodi banke, kao i adekvatnijeg i efikasnijeg regulisanja mera nadzora društva za upravljanje, investicionog fonda i kastodi banke.

Važeći Zakon o investicionim fondovima imao je za cilj stvaranje temelja za osnivanje i funkcionisanje investicionih fondova, kao novog oblika institucionalnih investitora na tržištu kapitala u Republici Srbiji, kao i da obezbede stabilnije i sigurnije poslovanje investicionih fondova u uslovima globalne finansijske krize koja je u prethodnom periodu zahvatila i naše finansijsko tržište. Izmene Zakona iz 2009. i 2011. godine su, kao što se i očekivalo, doprinele stabilnijem, racionalnijem i sigurnijem poslovanju društava za upravljanje i investicionih fondova, kao i efikasnijem nadzoru nadležnog organa u postupku primene zakona.

Drugi talas finansijske krize uslovio je dodatno pogoršanje finansijskog položaja i uslova poslovanja društava za upravljanje investicionim fondovima i značajno smanjenje broja učesnika na domaćem tržištu kapitala, kao i drastičan pad prometa i broja izdavalaca, a samim tim i broja transakcija i likvidnosti na Beogradskoj berzi. Konkretno, prema podacima Komisije, ukupan ostvarani promet, na berzi i van berze, tokom čitavog posmatranog perioda od početka globalne finansijske krize beleži kontinuirani pad (Slika 1.), odnosno tokom posmatranih 5 godina smanjen je čak 3 puta u apsolutnom iznosu.

Slika 1. Ukupno ostvarena vrednost prometa na berzi i van berze (mlrd. RSD)

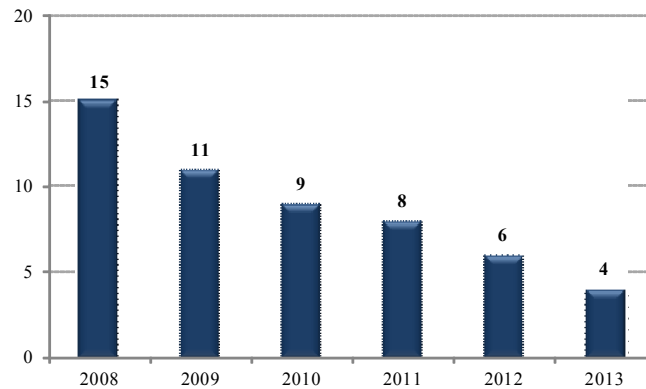

Izvor: Izveštaj o kretanjima na tržištu kapitala u Republici Srbiji u periodu januar-decembar 2012. godine, Komisija za hartije od vrednosti

Posledično, u posmatranom periodu, zabeležen je pad indeksa najlikvidnijih akcija Beogradske berze, *Beleh15*, za 77%, dok je ekvivalentan pad opšteg indeksa *Belehline* iznosio 74%.

Pored toga, primetan je i kontinuirani pad broja društava za upravljanje investicionim fondovima koja posluju na domaćem finansijskom tržištu (Slika 2.).

Slika 2. Ukupan broj društava za upravljanje investicionim fondovima

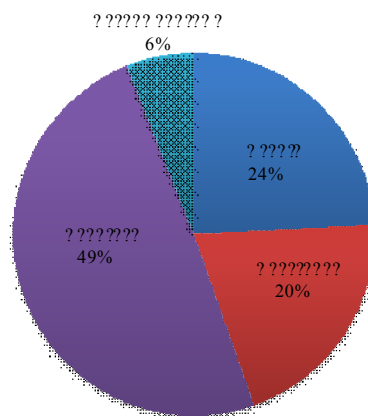

Izvor: Komisija za hartije od vrednosti

Konkretno, broj društava za upravljanje smanjen je sa 15, koliko je bilo 2008. godine, na 4, koliko ih ima ove godine. Isto tako, broj investicionih fondova je samo u odnosu na prethodnu godinu smanjen sa 21 na 14.

Takođe, kao još jedan pokazatelj nedovoljno razvijenog tržišta kapitala javlja se hroničan nedostatak kvalitetnog tržišnog materijala, odnosno finansijskih instrumenata u koje bi investitori mogli da ulažu. Konkretno, posmatrajući investicione fondove i strukturu ulaganja imovine, uočava se da je skoro polovina ukupne imovine pod upravljanjem domaćih investicionih fondova u depozitima kod banaka (Slika 3.), što svakako nije svrha postojanja i poslovanja ovakvih institucija kolektivnog investiranja u prenosive hartije od vrednosti.

Slika 3. Struktura ulaganja imovine investicionih fondova u 2012. godini

Izvor: Izveštaj o kretanjima na tržištu kapitala u Republici Srbiji u periodu januar-decembar 2012. godine, Komisija za hartije od vrednosti

Imajući u vidu evidentno otežane uslove poslovanja učesnika na tržištu kapitala s jedne strane, kao i neophodnost daljeg usaglašavanja sa pomenutom Direktivom iz ove oblasti, a iz razloga sprovođenja procesa pridruživanja EU, sa druge strane, ukazala se potreba za izradom novih izmena i dopuna Zakona.

Pored toga, u pravnom sistemu Republike Srbije oblast tržišta kapitala regulisana je setom zakona kao što su Zakon o obligacionim odnosima, Zakon o privrednim društvima, Zakon o tržištu kapitala, Zakon o investicionim fondovima i drugi, čije su odredbe u nekim oblastima primene međusobno neusaglašene, prvenstveno imajući u vidu stupanje na snagu važećeg Zakona o privrednim društvima i izmene odredaba koje se tiču pravne forme društva i organa društva. Takođe, bilo je neophodno uskladiti pojedine pojmove navedenih zakona, a koji su u vezi sa tržištem kapitala, sa važećim Zakonom o tržištu kapitala. U cilju sprovođenja navedenog usaglašavanja, Rešenjem Ministarstva finansija i privrede broj: 119-01-64/2013-16 od 11. marta 2013. godine, obrazovana je Radna grupa za izmenu propisa u vezi sa hartijama od vrednosti sa zadatkom stvaranja jednoobraznog pravnog okvira iz ove oblasti.

Od trenutka osnivanja, Radna grupa održala je četiri sastanka na kojima su, između ostalog, zajedničkim naporom svih zainteresovanih strana usaglašeni predlozi za izmene i dopune važećeg Zakona o investicionim fondovima.

- Ciljevi koji se postižu njegovim donošenjem

Osnovni cilj ovog zakona je da se na sveobuhvatan i konzistentan način, u skladu sa odgovarajućom domaćom i međunarodnom regulativom iz ove oblasti, a u cilju dodatne zaštite investitora i olakšavanja uslova poslovanja tržišnih učesnika, dodatno preciziraju uslovi osnivanja, poslovanja i izveštavanja društava za upravljanje, način ulaganja i ograničenja ulaganja imovine investicionih fondova, politika upravljanja rizicima investicionog fonda, kao i usluge kastodi banaka.

Naime, u prethodnom periodu, kao posledica globalne finansijske krize koja je zahvatila i domaće tržište kapitala došlo je do drastičnog pada prometa na domaćem tržištu kapitala, kao i do značajnog smanjenja broja tržišnih učesnika. Kao što je navedeno, ukupan broj društava za upravljanje je u periodu 2008-2013. drastično opao sa 15 na 4.

Pored toga, ukupan promet na Beogradskoj berzi tokom prošle godine dostigao je tek jednu trećinu prometa ostvarenog 2008. godine, dok je tržišna kapitalizacija smanjena za oko 20%.

Pad tržišne aktivnosti i poverenja investitora u domaće tržište kapitala usloveli su negativnu tendenciju u kretanju rezultata poslovanja društava za upravljanje investicionim fondovima, u smislu pada vrednosti ostvarenih prihoda i smanjenja ukupne bilansne aktive.

U cilju olakšavanja uslova poslovanja društava za upravljanje u uslovima finansijske krize i sistematskog smanjenja vrednosti imovine pod upravljanjem, ovaj zakon predviđa smanjenje iznosa novčanog dela osnovnog kapitala prilikom osnivanja, kao i adekvatnosti kapitala, sa postojećih 200.000 evra na 125.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije, kao što je, između ostalog, propisano i relevantnom Direktivom. U smislu adekvatnosti kapitala, predviđeno je da Komisija podzakonskim aktom može propisati drugačiji način utvrđivanja adekvatnosti kapitala kada je došlo do značajne promene u poslovanju društva za upravljanje, što će se utvrđivati na osnovu finansijskih rezultata poslovanja društva.

Imajući u vidu rešenja predviđena Direktivom, detaljnije je propisana delatnost društva za upravljanje, u smislu da, kod obavljanja poslova upravljanja portfoliom za

klijenta u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, nije dozvoljeno ulaganje sredstava iz portfolia za kupovinu investicionih jedinica otvorenog fonda bez prethodne saglasnosti klijenta. Iako do sada nije bilo negativnih efekata ove odredbe u praksi, predlagač se odlučio na ovakvo rešenje iz razloga predupređivanja eventualnih budućih problema.

Pored toga, novim rešenjima društva za upravljanje su relaksirana u pogledu obaveze izveštavanja Komisije za hartije od vrednosti, u smislu da je umesto kvartalnog izveštavanja uvedena obaveza polugodišnjeg izveštavanja. Samim tim društva za upravljanje će pripremati manje dva kvartalna izveštaja godišnje.

Sa druge strane, u cilju transparentnijeg poslovanja i adekvatne informisanosti investitora, dodatno su precizirani podaci koje je društvo za upravljanje dužno da dostavi uz godišnji finansijski izveštaj. Ovde je potrebno napomenuti da se ne radi ni o kakvom dodatnom opterećenju društava za upravljanje i izazivanju dodatnih troškova po osnovu obaveze dostavljanja propisanih podataka, iz razloga što se radi o podacima koje društvo za upravljanje, u svojoj dosadašnjoj praksi izveštavanja, već dostavlja Komisiji, a predviđena zakonska odredba ih samo taksativno nabroja iz razloga usklađivanja sa odredbama Direktive.

Osim toga, a radi veće sigurnosti finansijskog sistema, imovine fondova i njegovih članova, uvedena je i obaveza Komisije da sastavi listu revizora koji mogu obavljati reviziju društva za upravljanje i investicionih fondova. Navedena odredba predstavlja i usklađivanje sa Zakonom o tržištu kapitala koji tu odredbu već primenjuje od donošenja, odnosno od 2011. godine. U praksi sva društva za upravljanje već angažuju revizore sa ove liste, tako da navedena odredba neće podrazumevati nova usklađivanja društava ni fondova, niti dodatne troškove.

Ovaj zakon na detaljniji i sveobuhvatniji način propisuje vrstu imovine u koju investicioni fondovi mogu ulagati prikupljena sredstva. Pored toga, dodatno su precizirana ograničenja ulaganja imovine, iz razloga usaglašavanja sa rešenjima predviđenim Direktivom. I ovde napominjemo da se ne radi o uvođenju novih rešenja, već o drugačijoj sistematizaciji postojećih rešenja.

U predloženom zakonu posebno je izdvojeno upravljanje rizicima, što ne predstavlja dodatnu obavezu društvima za upravljanje, budući da u okviru svojih pravila poslovanja društva za upravljanje već imaju obavezu definisanja politike upravljanja rizicima. Ponuđeno rešenje predstavlja usaglašavanje sa Direktivom.

Dodatno, izvršene su i manje izmene i dopune postojećih odredaba koje se odnose na prospekt investicionog fonda, a iz razloga transparentne investicione politike fonda i dodatne zaštite investitora.

Imajući u vidu neophodnost visoke likvidnosti imovine fonda u smislu sposobnosti realizacije zahteva članova za otkupom investicionih jedinica, ovim zakonom je eksplicitno predviđeno da imovina fonda ne sme biti upotrebljena za davanje ili garantovanje zajmova u korist trećih lica.

Iz istih razloga, granica ukupnog nivoa zaduživanja društva za upravljanje u ime fonda u cilju održavanja potrebnog nivoa likvidnosti, smanjena je sa 20% na 10% vrednosti imovine fonda, što je u potpunosti usaglašeno sa Direktivom. Po podacima kojima raspolaže Komisija, investicioni fondovi nisu do sada uopšte zaduženi u smislu ove odredbe Zakona. Samim tim, smanjenje zakonskog rešenja sa 20% na 10% vrednosti imovine fonda neće ni na jedan način prouzrokovati usklađivanje od strane fondova.

Takođe, radi zaštite interesa članova fonda, precizirano je da u slučaju spajanja fondova, svi troškovi koji nastaju u vezi sa tim (pravni, administrativni ili savetodavni) ne mogu pasti na teret članova fonda. Postupak spajanja otvorenih

fondova i svi troškovi koji proisteknu u vezi sa tim detaljnije se uređuju podzakonskim aktom Komisije.

Predlogom zakona, u okviru nadzora Komisije, između ostalog, detaljnije su precizirane i okolnosti za oduzimanje dozvole za rad društvu za upravljanje u slučaju kada ne koristi dozvolu za rad u periodu od 12 meseci, izričito odbije dozvolu za rad ili ako je prestalo da obavlja delatnost predviđenu ovim zakonom pre više od šest meseci. Ponuđeno rešenje predstavlja usaglašavanje sa Direktivom i predviđa skraćanje postojećeg perioda neobavljanja delatnosti od duže od dve godine na 12 meseci. Osim toga, uz saglasnost nadzornog organa, predlagač navedeno rešenje smatra celishodnijim iz razloga povećanja odgovornosti prema postojećim i potencijalnim članovima fonda.

U okviru odredaba postojećeg Zakona koje se odnose na usluge kastodi banke, predloženo je brisanje odredaba koje propisuju mogućnost raspolaganja hartijama od vrednosti koje se vode na kastodi računu samo na osnovu naloga klijenta, kao i obaveze kastodi banke da, na zahtev klijenta, najkasnije u roku od tri dana, izda obaveštenje o stanju na njegovom kastodi računu. Na predloženo rešenje ukazala je praksa, u smislu da ne postoje drugi klijenti kastodi banke, osim društava za upravljanje, kao i da kastodi banka već dostavlja, na dnevnom nivou, izveštaje Komisiji o stanju na kastodi računu klijenta.

Pored navedenih ponuđenih rešenja koja, sa jedne strane, olakšavaju uslove poslovanja relevantnim finansijskim institucijama, a sa druge strane, omogućavaju transparentnije poslovanje, bolju informisanost i veći stepen zaštite investitora, ovaj zakon nastao je i kao rezultat usaglašavanja pojedinih odredaba postojećeg Zakona sa drugim relevantnim zakonima koji regulišu oblast tržišta kapitala, kao što su, između ostalog, i Zakon o tržištu kapitala, Zakon o preuzimanju akcionarskih društava i Zakon o privrednim društvima. Konkretno, izvršeno je usklađivanje pravne forme i organa društva za upravljanje, imajući u vidu važeća rešenja Zakona o privrednim društvima. Pored toga, predviđena su i terminološka usklađivanja pojmova kao što su bliska povezanost, finansijski instrument, hartije od vrednosti, regulisano tržište, multilateralna trgovačka platforma (MTP), OTC tržište, kliring i saldiranje i insajderske informacije sa definicijama navedenih pojmova u Zakonu o tržištu kapitala. U cilju pojašnjenja, dodatno je definisan pojam portfolija fonda kao imovine u koju investicioni fond ulaže u skladu sa odredbama ovog zakona.

- Koje su druge mogućnosti za rešavanje problema?

Imajući u vidu činjenicu da se predložene izmene i dopune Zakona odnose na poslovanje društava za upravljanje investicionim fondovima, investicione fondove i kastodi banke, čije se poslovanje isključivo reguliše zakonom, ne postoji druga mogućnost regulisanja ponuđenih rešenja.

Pored toga, iz razloga sprovođenja procesa pridruživanja EU i usaglašavanja domaćih propisa sa komunitarnim pravom u okviru Nacionalnog programa za usvajanje propisa Evropske unije (NPAA), predviđeno je i dalje usaglašavanje važećeg Zakona o investicionim fondovima sa relevantnim direktivama iz ove oblasti. U tom smislu predloženi Nacrt zakona predstavlja u najvećoj meri dalje usklađivanje sa Direktivom 2009/65/ES Evropskog parlamenta i Saveta, od 13. jula 2009. godine, o koordinaciji zakona, propisa i administrativnih odredbi koje se odnose na poduhvate vezane za kolektivne investicije u prenosive hartije od vrednosti (UCITS), u meri u kojoj dozvoljava trenutni stepen razvoja domaćeg finansijskog tržišta.

- Zašto je donošenje akta najbolje za rešavanje problema?

Predložene izmene se odnose na materiju koja se isključivo reguliše zakonom.

- Na koga će i kako najverovatnije uticati rešenja u Zakonu?

Ovaj zakon će imati pozitivan uticaj na poslovanje društava za upravljanje investicionim fondovima, same investicione fondove, kastodi banke, Komisiju koja vrši nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, investitore, sadašnje i potencijalne, odnosno domaće finansijsko tržište u celini.

U slučaju *status quo* opcije, poslovanje društava za upravljanje bilo bi dodatno opterećeno većim kapitalnim cenzusom, kao i dodatnim troškovima obaveznog objavljivanja neto vrednosti imovine otvorenog fonda po investicionoj jedinici i prinosa fonda, svakog radnog dana, u dnevnim novinama. Konkretno, troškovi objavljivanja navedenih podataka u dnevnim novinama iznose najmanje 450.000 dinara na godišnjem nivou po jednom društvu za upravljanje.

Pored toga društva za upravljanje bi bila opterećena dostavljanjem kvartalnih izveštaja, što u trenutnoj situaciji izaziva dodatne troškove i samim tim negativno utiče na finansijski rezultat društava.

Važeći zahtev za minimalnim osnivačim kapitalom društva za upravljanje od 200.000 evra u dinarskoj protivvrednosti destimuliše osnivanje novih društava za upravljanje i time značajno ograničava povećanje broja učesnika na tržištu kapitala.

Ukinuta je i obaveza pripremanja posebnog pravilnika o tarifi od strane društava za upravljanje i uvedena je obaveza navođenja naknada u prospektu fonda. Ovo rešenje je jeftinije i jednostavnije za investicione fondove, a istovremeno transparentnije za potencijalne članove fonda, kao i za nadzorni organ.

Predložena rešenja, sa druge strane, dodatno štite interese klijenata- članova fonda u smislu da je detaljnije definisan sistem upravljanja rizicima kod ulaganja imovine fonda. Zatim, granica ukupnog nivoa zaduživanja društva za upravljanje u cilju održavanja potrebnog nivoa likvidnosti, smanjena je sa 20% na 10% vrednosti imovine fonda, u cilju sposobnosti realizacije zahteva članova fonda za otkupom investicionih jedinica. Pored toga, predloženo je i skraćenje postojećeg perioda neobavljanja delatnosti od duže od dve godine na 12 meseci iz razloga povećanja odgovornosti prema postojećim i potencijalnim članovima fonda.

Prihvatanjem predloga nadzornog organa, odnosno Komisije, izvršena su preciziranja odredaba koje doprinose jasnoći teksta i samim tim olakšavaju vršenje nadzora i doprinose boljoj primeni Zakona. Osim toga, proširivanje mera u nadzoru koje Komisija može da preduzme i u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje tržište kapitala, omogućava se Komisiji korišćenje šireg spektra sredstava i postupaka, a to sve doprinosi kvalitetnijem nadzoru radi kvalitnije primene zakona.

- Koji su troškovi koje će primena zakona izazvati građanima i privredi posebno malim i srednjim preduzećima?

Primena ovog zakona neće izazvati izdvajanje dodatnih troškova ni građanima ni privredi, iz razloga što ponuđena rešenja doprinose smanjenju postojećih troškova uslovljenih kako zahtevom za kapitalnim cenzusom, tako i obavezom objavljivanja neto vrednosti imovine otvorenog fonda po investicionoj jedinici i prinosa fonda, svakog radnog dana, u dnevnim novinama. Imajući u vidu činjenicu da ušteda samo po osnovu ukidanja obaveze objavljivanja podataka o prinosu u dnevnim novinama iznosi najmanje 450.000 dinara na godišnjem nivou po jednom društvu za upravljanje, a da je trošak usklađivanja akata društva za upravljanje 20.000 dinara po aktu, evidentno je da će ponuđena rešenja svakako izazvati uštede u poslovanju učesnicima, odnosno da su posledice donošenja zakona pozitivne.

- Da li donošenje zakona stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju?

Predloženi zakon samim smanjenjem kapitalnog cenzusa za osnivanje društva za upravljanje i sveobuhvatnijim propisivanjem vrsta imovine u koju investicioni fond može ulagati prikupljena sredstva, dodatno će stimulirati osnivanje novih društava za upravljanje, odnosno investicionih fondova, što će svakako podstaći i tržišnu konkurenciju.

Pored toga, predložene odredbe koje se tiču veće zaštite investitora u smislu sadržine prospekta, ograničenja ulaganja imovine fonda i upravljanja rizicima, kao i zahtev za dostavljanjem dodatnih informacija uz godišnje finansijske izveštaje, u cilju veće transparentnosti poslovanja društava za upravljanje, pozitivno će uticati na vraćanje poverenja investitora u domaće tržište kapitala, a samim tim i na dalji razvoj tržišta.

- Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o Nacrtu zakona?

Radna grupa za izmenu propisa u vezi sa hartijama od vrednosti formirana je, kao što je već navedeno, Rešenjem Ministarstva finansija i privrede broj: 119-01-64/2013-16 od 11. marta 2013. godine u cilju prevazilaženja uočenih neusaglašenosti pojedinih odredaba pozitivnih propisa koji regulišu oblast tržišta kapitala i stvaranja jednoobraznog pravnog okvira iz ove oblasti.

U radu Radne grupe aktivno učešće uzelo je 26 institucija i predstavnika privatnog sektora, koji su dostavili svoje primedbe i sugestije na odredbe 18 identifikovanih zakonskih akata koje se tiču hartija od vrednosti i tržišta kapitala (detaljnije u Poglavlju II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA).

Od trenutka osnivanja, Radna grupa održala je četiri sastanka na kojima su, između ostalog, zainteresovane strane iznele svoje stavove i usaglasile predloge za izmene i dopune važećeg Zakona o investicionim fondovima. Svi pristigli komentari objedinjeni su i sistematizovani u jedinstveni tabelarni pregled, kako bi se stekao kompletan uvid i olakšalo lociranje i definisanje eventualno postojećih spornih odredbi. Tokom jula i avgusta 2013. godine Ministarstvo finansija je izvršilo preliminarnu analizu i izdvajanje (filtriranje) smislenih primedbi i komentara. Na poslednjem sastanku Radne grupe, koji je održan krajem oktobra ove godine, prihvaćene su sve primedbe i kao takve su predstavljale polaznu osnovu za kompletiranje celokupne prethodne aktivnosti i definisanje ovog Nacrta.

-Koje će mere tokom primene akta biti preduzete da bi se ostvarili razlozi donošenja akta?

U postupku primene ovog zakona Komisija za hartije od vrednosti ima obavezu da usaglasi svoja podzakonska akta sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu i da, na odgovarajući način, o tome obavesti učesnike na tržištu.

Isto tako, društva za upravljanje investicionim fondovima imaju obavezu da usklade svoja akta u roku od 90 dana, odnosno svoje poslovanje u roku od 6 meseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona. Uzimajući u obzir da se radi o manjem obimu izmena, predloženi rokovi za usklađivanje su procenjeni kao optimalni.

U cilju efikasnije primene zakona i saradnje državnih organa nadležnih za predmetnu oblast, 14. jula 2013. godine, potpisan je Sporazum o saradnji između Narodne banke Srbije, Ministarstva finansija i privrede, Agencije za privredne registre, Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti i Komisije za hartije od vrednosti.